

WERELDGEBEUREN

HOOFDSTUK III.

ONBEGREPEN EVENWICHTEN.

Het is curieus als je de wereld op het ogenblik bekijkt. Er is een eigenaardige tendens om vanuit het westen wapens te leveren aan China; en dit wonderlijk genoeg met een stempel van goedkeuring van de U.S.A.. Aan de andere kant zien we dat Rusland zeer verontwaardigd is, als landen die tot dit Sovjet-blok behoren ook maar enigszins wensen achter te blijven bij een verder opvoeren van de bewapening.

De mensen denken dat het om vrede gaat. Maar gaat het wel om vrede? Het is duidelijk, dat er een paar feiten zijn die je absoluut niet kunt hebben. Je kunt b.v. niet een confrontatie wensen tussen Rusland en China. Als dat gebeurt, vallen er atoombommen. En vallen er atoombommen, dan is het bijna zeker dat daar zoveel gevolgen van zijn dat hierdoor ook de rest van de wereld direct of indirect bij een conflict wordt betrokken.

Aan de andere kant moet men zich wel realiseren dat de Russen in feite nog steeds streven naar een wereldhegemonie. Het is zeker niet hun bedoeling om gewapender hand Europa te veroveren. Dat kan ook via ambtenarenstakingen en dergelijke geschieden. Men denkt: wij hebben een evenwicht nodig. Maar dat evenwicht wordt gebaseerd op wapens. Een dergelijk evenwicht wordt volkomen verkeerd verstaan. Want als je in de wereld een evenwicht baseert op wapens, dan houd je rekening met de mogelijkheden van geweld. Er is echter een andere macht, die steeds groter wordt naarmate de wereldbevolking in aantal toeneemt. We krijgen dan te maken met de psychologische druk waaronder de mensen leven. Wat daarvan het gevolg kan zijn, dat ziet u in uw eigen land gedemonstreerd.

Uw land heeft een betrekkelijk grote welvaart gekend. Hierdoor is het in een situatie gekomen waardoor het òn in de wereldhandel òn ook op ander terrein eigenlijk moeilijk zijn eigen plaats kan handhaven. Het moet nu een stapje terug doen. Daarover is iedereen het nog eens, maar niet over wie de eerste veer zal laten. Kijk, er ontstaat dan een spanning die in uw geval kan resulteren in allerlei onlusten en stakingen. Er kan een poging worden gedaan om regeringen te laten vallen. Dat kan ook een hele smak geven. Kortom, er ontstaat wanorde. Maar dan moet u ook dit begrijpen:

Wanneer een land te maken heeft met stakingen waardoor b.v. de elektrische energie of de distributie van belangrijke goederen uitvalt, dan krijgen we wat men noemt economische schade. Dat wil zeggen, dat er in die dagen veel meer moet worden uitgegeven en dat er praktisch niets aan volksinkomen wordt verdiend. Het volksinkomen neemt af, de staatslast neemt toe. Dit impliceert dan weer, dat men op een gegeven ogenblik als staat - of men wil of niet - maatregelen moet treffen. Die maatregelen zullen altijd weer uitlokken. Als dat de kant uitgaat van belastingheffing, krijg je weer. Als het de kant uitgaat van het uitschakelen van stakingsmogelijkheden,

krijg je ook verweer. En dat betekent weer dat een staat daardoor tamelijk snel zijn faillissement tegemoet gaat. Dan ontstaat dus de enorme inflatie die een tempo heeft van misschien 10 % per maand, misschien zelfs nog meer. In Duitsland is het enige tijd geleden gedurende de grote inflatie ongeveer 30 % per dag geweest.

Als dat gebeurt, zijn de mensen niet meer te houden. Dan is er een redder nodig, ook als hij eigenlijk dictatoriaal ingrijpt en slechts door een betrekkelijk kleine groep wordt gesteund. O, ik denk niet aan Marcus Bakker als de eerste communistische president van Nederland; zover gaan mijn gedachten niet.

Hetzelfde wat zich bij u afspeelt, gebeurt ook in Engeland. Het speelt zich op een wat ander niveau af in Frankrijk. We kunnen een dergelijke tendens constateren in Italië. Indirect spelen die belangen ook een grote rol in Portugal. Ik noem nu maar enkele landen in de buurt. Dit betekent dat er een psychologische revolutie op gang is gekomen die langzaam maar zeker de conflicten kan opvoeren tot het een soort straatrevolte wordt. Op het ogenblik dat dit feit optreedt, heb je niets meer aan wapenening.

Dat is hetzelfde als de situatie rond de Sjah, die in zijn oud-Perzische rijk met de moderne naam op het ogenblik zijn officieren al de opdracht moet geven te schieten op de soldaten, indien die niet schieten op de betogers. Als we die situatie zien, komen we tot de conclusie: in het wereldgebeuren speelt de psychologie van de mensen eigenlijk een veel grotere rol dan wapenening en mogelijkheden. Wij kunnen wel een parallel daarvoor zoeken:

Rome is enkele malen aangevallen en verslagen door de barbaren. Toch was het in die tijd de best georganiseerde staat met de beste legers en met de meest doelmatige wapenening. Tegen de Romeinse "schildpad" kon je zo gauw niet op. U weet wat die "schildpad" is? Schilden boven het hoofd, schilden eromheen. Opmars. De vijandelijke schutters op een afstand konden niets doen. Vijandelijke lansdragers konden niets doen. Ruiters werden opgevangen door de speren van het tweede gelid, die achter het schild van het eerste gelid waren opgesteld. Dan was er nog de "egel", een soort menselijke tank, die naar alle kanten bijna onaantastbaar was.

Een land, dat een wereldmacht was geworden (dat was het in die tijd) werd verslagen door barbaren. Mensen, die betrekkelijk ongeorganiseerd, hoofdzakelijk met ruitery en practisch zonder voetvolk grote aanvallen deden, met enorme snelheid plunderend optrokken en niemand eigenlijk precies wist of hij op een andere afdeling kon rekenen of niet. Dit kon alleen omdat de mentaliteit van de Romeinen een andere was dan die van de barbaren. Dit zien we trouwens overal.

Wij zien dat Egypte ondergaat aan de decadentie die ontstaat, als het zijn eigen grootheid te zeer automatisch als bestaand veronderstelt en dus de moeite niet meer doet om het te bewijzen. Het wordt het slachtoffer van alle omringende landen. O zeker, Egypte blijft bestaan, maar het wordt voortdurend gekweld door invallen. Het wordt voortdurend beroofd. Er is een tijd geweest dat Farao's omkooprijzen stuurden naar vreemde vorsten om alsjeblieft niet aan te vallen, al wordt dat in de boeken uitgedrukt als gezantschappen die worden afgevaardigd.

Zit u op het ogenblik niet in precies dezelfde situatie? Als u het wereldgebeuren wilt begrijpen, dan moet u zich niet alleen maar bezighouden met de verschijnselen zoals ze op dit moment kenbaar zijn.

Ik kan mij voorstellen, dat velen van u zeer getroffen zijn door die grote zelfmoordscène in een Zuidamerikaans land. Een secte roeit zichzelf uit! Maar is die secte en die zelfmoord op zichzelf zo onlogisch? Eigenlijk niet. Het is een mentaliteit die gelijk komt aan die van de SS-soldaten, die klakkeloos elk bevel uitvoerden, zelfs als het hun eigen dood zou betekenen. Het is een mentaliteit die we overal kunnen aantreffen. En als het nu de enige secte van die soort zou zijn, dan zou je misschien nog kunnen zeggen: Het is een uitzondering.

In Californië bestaan er op dit moment ongeveer vijftig soortgelijke secten. Willen wij het over de gehele U.S.A. berekenen, dan komen we over de 300. In al die secten hebben wij te maken met een sterke man die b.v. het einde der wereld verkondigt (zoals in dit geval) of die het koninkrijk Gods is nabij verkondigt in andere gevallen, of die zelfs de innerlijke bevrijding verkondigt als het middel om een geestelijke macht te verwerven waaraan de wereld onderworpen zal zijn. Er zijn heel veel verschillende benaderingen. In al die gevallen kan een dergelijke secte alleen opereren, indien zij de mensen het geloof kan bijbrengen dat zijzelf niets zijn, dat zij geen enkele invloed en geen enkele mogelijkheid hebben in het leven, dat zij alleen door de macht, het gezag, de kracht van hun voormannen iets kunnen bereiken.

Nu spreken wij over secten. Er zijn echter bepaalde kleine vakverenigingen (maar het zijn toch ook vakbonden) waarin een soortgelijke mentaliteit wordt aangekweekt. Er zijn, misschien niet zo belangrijke en niet zo grote maar toch meetellende, politieke verenigingen waarin een dergelijke mentaliteit een rol speelt. Het is niet alleen de Ku Klux Klan of de Rote Armee Fraktion waarin u een dergelijke excessieve afwijking van het normaal menselijke denkpatroon vindt. U treft het bijna overal aan. Zelfs in de kerk vindt men van die geestdrijvers die, zoals b.v. een Lefevre, eigenlijk de waarde van het hiërarchieke geloof terzijde stellen, zichzelf tot hoofd benoemen van de enig juist levende kerk en vanuit deze orthodoxie dan gelovingen aantrekken die plotseling doof en blind worden voor elk argument tegen het optreden van hun verheerlijkte leider. Indien dat optreedt, zit er psychologisch dus iets fout.

Als wij proberen deze hele psychologische gang van zaken met zijn conflicten en mogelijkheden verder te ontleden, dan komen we o.m. tot de volgende constatering:

1. Macht is onbetrouwbaar geworden. De mens heeft de neiging om deze te vervangen door een macht waaraan hij zich kan overleveren.
2. Mensen zijn steeds minder geneigd om zelf te denken en zelf een oordeel te vormen. Integendeel, ze kleven maar al te graag leiders aan die voor hen denken. Dat gaat van het lezen van de bijbel tot het lezen van de Telegraaf bij wijze van spreken.
3. Mensen zijn geneigd om vanuit hun eenzijdigheid met alle middelen te ageren, ook met geweld. Zij doen dit omdat dit voor hen de enige mogelijkheid is om hun illusie van betekenis voor zichzelf te handhaven. Over de gehele wereld wordt gebruik gemaakt van deze toenemende mentaliteit van de massa door kleine leiders van secten of van politieke partijen, maar ook door staatslieden.
4. Er wordt bewust gespeeld met de gevoelens van de mensen. Bewust wordt hen ook een gevoel van machteloosheid bijgebracht. Macht kun je alleen ontlenen aan de leiding.

Als we ons dit alles realiseren, dan ziet het er maar somber uit in de wereld, als de mensen niet heel gauw leren om weer zelfstandig te denken.

Ik kan mij voorstellen dat er mensen zijn die zeggen: Ja, maar wat moeten wij doen? Gewoon luidkeels roepen wat fout is. Niet zeggen: Het is onze voorman en daarom moeten wij hem dekken. Er wordt in de CDA of beter gezegd de vroegere KVP op het ogenblik ontzettend veel toegedekt; soms met vrees, soms met de mantel der liefde. Als je dat ziet, dan zeg je: Maar lieve mensen, daar moeten wij toch tegenin gaan. Wij moeten toch niet toelaten dat men ons verhaaltjes vertelt, van welke kant dan ook.

Dus ook niet degenen aanvaarden en geloven die zeggen: Het arrest, dat t.a.v. Menten is uitgesproken en zijn vrijlating heeft veroorzaakt, is op zichzelf juridisch onaanvaardbaar. Want dat is niet het geval. Je moet zeggen: Bij een bepaalde toepassing van de wet (het is in feite een interpretatie) is dit vonnis volkomen terecht. Maar ja, er zijn een hoop mensen die

je zullen wijsmaken dat dat niet het geval is. Aan de andere kant moet je zeggen dat dit alles tot stand is gekomen en dat dit spel is gespeeld met een oude querelant die zich ongetwijfeld heeft rijk gestolen (daar zullen we niet verder over vechten), maar die tegenwoordig op zichzelf heus niet meer zo belangrijk is. Het is een spel tussen politieke partijen. Zowel de aanval op Menten als zijn vrijlating zijn symptomen van een machtsstrijd, die zich in het verborgene afspeelt.

Nu kunt u zeggen: Wat gaat ons dat aan. Maar als u dit niet beseft, als u niet begrijpt dat deze hele reeks processen, al die manipulaties het gevolg zijn van een machtsstrijd die niet het doen van recht en de rechtspleging als basis heeft, maar machtsgewin of machtsbehoud, dan komt u niet verder. U moet begrijpen wat er zich in uw wereld afspeelt.

Er is in de wereld op het ogenblik een aantal krachten aan het werk die juist voor degenen, die zich met dergelijke processen bezighouden niet al te prettig is. Wij lopen aardig naar een periode van wit licht toe waarbij echter helaas ook rood licht weer in betrekkelijk sterke mate optreedt. Dat impliceert, dat we te maken krijgen met hartstochten, maar ook met een plotseling verhelderd inzicht, een plotseling kenbaar optreden van tegenstellingen. Dan is het de vraag hoe de mens dit psychologisch kan verwerken. Wordt hij het massa-dier? Laat hij zich door het geheel van deze invloeden voor zover ze hem betreffen overdonderen door uitspraken van gezaghebbers of gaat hij vanuit zijn innerlijk, vanuit zijn eigen erkenningen en aanvoelen te werk? Op die vraag zal in de komende 3 maanden een antwoord moeten worden gegeven, denk ik.

Op het ogenblik is het nog heel belangrijk dat de mensen een klein beetje vrede op aarde weten te bewaren. Alles wat u door denken of doen kunt bijdragen tot die vrede zou ik u willen vragen dat niet na te laten.

Maar vrede of geen vrede, als je geestelijk bewust de wereld wilt bekijken, dan moet je toch ook in staat zijn om te begrijpen wat er gaande is. En vooral moet je ook iets anders begrijpen.

Als je eenmaal je belangen bindt aan een bepaalde groep, al is het schijnbaar voor een kort ogenblik, dan is er in deze tijd een zeer geringe mogelijkheid dat je je daarvan zonder meer weer kunt vrijmaken.

Als u ooit heeft gehoord van uittredingsdromen, dan is u misschien het volgende bekend. Wanneer je als mens uittreedt, kun je wel eens terecht komen in wat wij noemen de Schaduwlandsferen; werelden die een beetje somber en vervallen zijn. Werelden waar je doorheen gaat en die eigenlijk wel normaal lijken, alleen een beetje onfris. Als je in die werelden alleen maar rondloopt, dan kan je niets gebeuren, tenzij je contacten aanknoopt. Men zal je misschien iets aanbieden: een drank, een sigaret, een vrucht. Men zal je uitnodigen om even op visite te komen. Doe je dat, dan zit je aan die wereld vast.

Je hebt daar dan geestelijk allerlei nadelen van. Op z'n minst een aanhechting waardoor men uit die sfeer een zeker gezag kan krijgen over je lichamelijk bestaan en op z'n ergst een toestand van coma, die een lange tijd kan aanhouden; nl. net zo lang als het effect van dit contact voor jou geestelijk duurt. Je zegt dan: Dat kan misschien in een duistere sfeer wel, maar niet op aarde. Maar waarom eigenlijk niet? Als je één keer iets doet, misschien zonder enig kwaad erin te zien, dan zul je je hele leven nolens volens gebonden zijn aan die daad en de invloeden daarvan. Als u mij niet gelooft, vraagt u het maar aan Aantjes.

Dit betekent dus, dat je heel erg voorzichtig moet zijn waar je je in deze tijd aan bindt. Want zelfstandigheid, overzicht, geestelijk evenwicht kun je alleen bewaren, indien je juist komt los te staan van al deze machten die je visie op het wereldgebeuren manipuleren.

Er zijn mensen die zeggen: Je hebt eens in de maand een dieet nodig: de hele dag alleen appelsap drinken. Dat is goed voor je gezondheid; de afvalstoffen gaan eruit. Ik zou u de raad willen geven om eens in de maand drie

dagen geen krant te lezen, geen nieuwsberichten te horen. Misschien dat u dan weer zover onder de suggestie uitkomt dat u, geconfronteerd met het nieuws zoals het nu is, zich ineens gaat afvragen: Hoe kan dat eigenlijk? Wat klopt er niet? Wat ontbreekt eraan?

Wie zich op het ogenblik verder bezighoudt met het wereldgebeuren en de achtergronden ervan, moet ook begrijpen: Alles wat nu gebeurt is eigenlijk ook in het verleden gebeurd. Sons op een iets andere manier, dat is waar, maar altijd weer zien we heilige oorlogen. Mohammed heeft dat gedaan, maar de Sikhs in India hebben ook een heilige oorlog gevoerd. Zelfs om de Maori's is er een heilige oorlog geweest. En als ik mij niet vergis, dan is de laatste oorlog tegen wat wij tegenwoordig religieuze dissidenten noemen nog gevoerd door koning Dingaan in Zuid-Afrika voordat hij al zijn Impies nodig had om tegen de blanken te strijden.

Realiseer u dat u bent opgenomen in een soort cirkelgang. De achtergrond van het wereldgebeuren is een voortdurend zich herhalende reeks invloeden, van omstandigheden. Je bent als mens niet vrij om je leven zodanig te leiden als je wenst. U denkt dat misschien van uzelf. U zegt: Maar wij kunnen de wereld toch wel overzien. Wij kunnen doen wat we willen. Vergeet dat nu maar.

Als u zich b.v. voorneemt: vandaag zal ik dit of dat werkje doen, is het u dan nooit overkomen dat u die dag opeens visitie kreeg waarop u niet had gerekend? En dat u dan zei: Nou, dan doe ik het morgen. En dat er juist die morgen iemand kwam voor gas of licht die u stoorde bij uw bezigheid? Zo gaat dat soms weken door. Dan is iets eenvoudig onmogelijk, ook al wilt u het. Als dat met gewone dingen al het geval is (het opruimen van een kast of iets dergelijks), dan zal het met belangrijker dingen in het leven zeer zeker ook het geval zijn.

Kijk, als morgen het spoorwegpersoneel staakt, dan moogt u tien weken geleden een reis naar de wintersport hebben geboekt, maar dan zult u toch moeten wachten tot u een touringcar kunt vinden, als de wegen tenminste niet te glad zijn. Met andere woorden: Je kunt niet bepalen wat je gaat doen. Er is nu eenmaal een tendens. In die tendens word je beperkt in je mogelijkheden en gelijktijdig vaak beïnvloed in je denken. Die beïnvloeding van je denken is het enige dat je kunt voorkomen.

Er is een type mensen dat zegt: Als je ziet wat die jongelui tegenwoordig doen: stelen, roven, hasj gebruiken en zo. Ze moesten ze tegen de muur zetten. Het zijn waarschijnlijk mensen, die er zelf ellende van hebben gehad. Maar de mensen die er hun brood aan verdienen, zeggen: Wij moeten die arme mensen begrijpen, we moeten ze verzorgen, we moeten speciale instanties oprichten. Ieder bekijkt dat dan van zijn kant. Maar kijk naar het fenomeen en vraag u af: Waar ligt het probleem? Dan komt u tot de conclusie dat er zekere dwangsymptomen zijn te herkennen in deze maatschappij. Dat zelfs zelfmoord niet alleen maar een zelfstandige beslissing is zonder meer, maar dat soms omstandigheden worden gecreëerd door een maatschappelijke of psychologische ontwikkeling in de massa waardoor een ieder, die enigszins onevenwichtig is, veel sneller zal komen tot deze zelf gekozen dood. Realiseer u dat.

Het wereldgebeuren loopt ergens een beetje op rails. Als mensen denken dat de geschiedenis uit de rails loopt, dan is het niets anders dan een wissel waar men overheen dendert, terwijl de wereld haar normale spiraalloop van gebeurtenissen vervolgt.

Wij kunnen daarom ook zo lekker goochelen. Wij kunnen parallellen vinden tussen de wijsgeren van de oudheid en de staatslieden van het heden.

Wij kunnen op een gegeven ogenblik parallellen vinden tussen spanningen, economische verhoudingen van het verleden en het heden. Dan lijkt het misschien allemaal een beetje dubieus. Je zegt dan: Dat zeg je nu wel.

Maar gaat u het na, dan zult u tot de conclusie komen dat bepaalde ontwik-

kelingen in het verleden evenmin waren te voorkomen als in het heden.

In de oudheid (laten we Rome maar weer als voorbeeld nemen) had Rome een toenemende stadsbevolking. Daardoor had de stad een tekortschietende productie van granen en moest dat importeren. Omdat het graan moest importeren, werd het gedwongen zijn macht uit te breiden ook in gebieden waar graan in overvloed werd verbouwd. Maar toen het graan eenmaal op deze manier verworven kon worden, breidde de stad zich nog verder ongebreideld uit. De stadsbevolking verdubbelde in 50 jaar. Hierdoor moest men meer aan graan weghalen dan verantwoord was tegenover de bevolking van de landen die men overheerste. Daardoor ontstonden in die landen opstandige bewegingen die veel meer zeggenskracht hadden dan men zou verwachten. Het resultaat daarvan was indirect weer: de beïnvloeding van een aantal legioenen en zelfs de strijd van verschillende generaals om de Caesartitel en de voorname plaats in Rome. Dat is onvermijdelijk.

Als je dat nagaat, dan zie je: het een schuift in het ander. Het is een soort Chinese puzzel: als je één stukje weghaalt, valt het gehele beeld uit elkaar. Maar alle stukjes zijn in de historie aanwezig. Alle stukjes zijn ook in de wereld van vandaag aanwezig. Als er één stuk wegvalt, dan stort het hele beeld in elkaar. Dan zal een vrije samenstelling, een vrije keuze in de wereld weer gemakkelijker mogelijk worden.

Wij hebben nu te maken met een toenemende bevolking, vooral in de industrielanden. Die groeiende bevolking is in aantal afgeremd, terwijl ze het verbruik op zich vermeerdert. Als het verbruik in 1900 voor de westerse industrielanden ongeveer 1 1/3 was van wat werd verbruikt in de minder ontwikkelde landen (de landbouw gebieden) zo is die factor nu practisch 7. Dat wil zeggen, dat u zevenmaal meer artikelen eist voor een normaal leven dan de eerste levensnoodzaken zijn voor b.v. Derdewereldlanden. Het resultaat is geweest dat er dus een verarming ontstond van de z.g. Derdewereld. En het resultaat daarvan was weer, dat er overal groepen werden gevormd die weerstand begonnen te bieden aan de bezetter.

In India hebben we de beweging gehad van de Tugs, de volgers van Kali-Durga, die zeker niet alleen die enorme opstand hebben ontketend. Zij hebben een groot aantal Engelsen uitgemoord, heel veel soldaten omgebracht en zijn eigenlijk alleen tot staan gebracht, omdat de godin die zij vereerden een vijandin was van sommige andere geloofsvormen. Daardoor konden de Britten de hulp krijgen die zij nodig hadden. Sedertdien heeft zich die geschiedenis overal herhaald en soms op de meest krankzinnige manier.

Als je op het ogenblik kijkt naar de situatie in Abessinië en Erithrea, dan kom je met verbazing tot de gevolgtrekking dat de opstandelingen in Erithrea, als het erop aankomt, zelfs iets betere levenscondities kennen in de door hen beheerste gebieden dan de gemiddelde bewoner van Abessinië, enkele bergstammen uitgezonderd die op de hoogvlakten leven.

Dan komen we verder tot de conclusie dat men een bewind heeft gevormd dat eigenlijk nog erger is en als het erop aankomt nog een beetje corrupter dan dat van de afgezette Negus. Dat bewind met al zijn misbruiken wordt gesteund doorRusland, het oostblok dus. Tot voor kort werden de opstandelingen in Erithrea gesteund, direct of indirect, door geldgevers en wapenleveranciers, vooral uit Italië, Tsjecho-Slowakije en de Ver. Staten. Vreemd genoeg ook Tsjecho-Slowakije, een oostblokland. Die steun is op dit ogenblik voor een groot deel weggefallen. Waarom? Niet omdat er in het gebied dat zij beheersen weliswaar menswaardiger condities zijn gekomen, maar omdat die condities op zichzelf niet tellen. Het gaat over concessies, over winstmogelijkheden. Zo is het altijd geweest en zo zal het altijd blijven.

Laten we eerlijk zijn. Er zijn heel veel mensen die op het ogenblik spreken over de kwaliteit van het onderwijs, terwijl ze bedoelen: de zekerheid van hun baantje. Zo zijn er heel veel mensen die spreken over hun recht om in de trend mee te lopen, terwijl ze in feite denken aan hun caravan of hun reeds besproken reis naar b.v. Spanje. U moet zich dat gewoon indenken.

U moet zien wat er gebeurt. En dan begrijpt u dat de partijen eigenlijk worden gedreven door een conflictsituatie, die oorspronkelijk het conflict is geweest tussen een onderontwikkelde wereld (de boerenstand in Rusland b.v. en de arbeiders) en de bovenlaag die nu wordt voortgezet in het conflict rijke landen - arme landen en steeds verder tot ontwikkeling wordt gebracht n vreemd genoeg de eigen invloedsverdeling binnen landen. Dus in uw land, maar ook in Spanje, Italië, Griekenland enz. De enige uitzondering in Europa kun je maken voor Zwitserland, omdat het een land is waarin de democratische traditie al zo oud is geworden, dat men eigenlijk het beeld niet kan verdragen van een verstoring van die traditie. Voor alle andere landen geldt het wel.

Je kunt natuurlijk roepen: Er is weer neo-fascisme in West-Duitsland. Dat is inderdaad waar. Maar is dat neo-fascisme zoveel anders dan het ultra links gebrul plus de pressie plus de training o.m. in sabotage die bepaalde links groepen in Nederland erop na houden?

Het is zo gemakkelijk om alles in termen uit te drukken en daarmee achter de grote leider aan te lopen. En dan mag hij een Den Uyl zijn, hij mag een Van Agt zijn, het geeft niet wie het is. Die grote leider is onder omstandigheden - of hij het wil of niet - de grote misleider. Want hij heeft uw gehoorzaamheid nodig, niet uw besef en uw bewustzijn. Maar al ben je gevangen binnen een aantal ontwikkelingen en condities die je niet kunt te niet doen, zo kun je wel degelijk door je eigen gedrag de betekenis ervan in het wereldgebeuren veranderen. De historie zou zich voortdurend op gelijke wijze moeten herhalen. Dit gebeurt niet omdat de mentaliteit, de middelen, de mogelijkheden van de mens anders worden.

De achtergrond van de wereldgeschiedenis is niet alleen maar te schetsen in een menselijke evolutie hoe graag sommige mensen dat ook doen. Ze is alleen te schetsen in een begrip van een zich steeds herhalende reeks invloeden waarbij wij spreken over een spiraal, omdat er een mate van tijdsversnelling in het verloop van deze cyclus plaatsvindt waardoor de mens, gezien zijn mogelijkheden en middelen, afwijkend kan reageren binnen de condities die hem door deze hele historische spiraal worden opgelegd.

Nu begrijpt u misschien waarom ik zo sterk de nadruk heb gelegd op de psychologie. De psychologie van de massa, de verslaafdheid aan het gezag, de opstandigheid die op zich alleen kan worden gerechtvaardigd door een conformiteitsgevoel dat de opstandeling krijgt, maar waarbij zijn denken, bewustzijn en reageren op de buitenwereld eenzijdig wordt beperkt door een leiding of een leider. Als je/wereld zo beziet, dan ga je ook begrijpen waarom geestelijke invloeden van zo'n grote kracht kunnen zijn. / de

Ik kan mij echt voorstellen dat er mensen zijn die zeggen: Jullie roepen overal iedereen op om over vrede te mediteren, maar wat kan dat uithalen? Dat is één invloed die praktisch niet wordt bespeeld door de gevaarlijke leiders in deze wereld. Zeker, in secten vinden we mensen die met die geestelijke kracht werken. Ze zijn echter minderheden; ze hebben geen mogelijkheid tot overheersing. Dat wil zeggen, dat u een braakliggend gebied van harmonische mogelijkheden kunt aanboren; dat u daardoor beïnvloedingen kunt scheppen die de reactie van de mensen veranderen en daarmee zou de onzekerheid van de leiders kunnen toenemen. En als er onzekerheid bij de leiders ontstaat, dan wordt het psychologische juk waaronder zoveel mensen gebukt gaan iets minder. Ze krijgen dan meer bewegingsvrijheid, ze gaan weer iets meer van de werkelijkheid zien. Zelfs een kleine verschuiving is al voldoende om het de verborgen machten van deze wereld onmogelijk te maken hun voornemens voor de komende vijf à zes jaar door te zetten.

Verborgen machten. Voordat ik het onderwerp besluit, zal ik daarover iets zeggen.

Er zijn op deze wereld een groot aantal internationale belangengroepen. Achter deze belangengroepen gaan soms groepen personen schuil (soms zelfs enkelingen) die echter t.a.v. elkaar een wonderlijk sterke verbonden-

heid kennen. Er zijn verhalen bekend geworden, o.a. van een wapenhandelaar, die eigenlijk de hele ontwikkeling van Afrika een lange tijd in de hand heeft gehad en die mede aansprakelijk is geweest voor een aantal Balkanoorlogen.

Er zijn soortgelijke verhalen bekend over mensen, die met een of ander handelsproduct ineens in staat waren om a.h.w. de regering over te nemen in een aantal landen. Deze groepen treden niet op de voorgrond. En zelfs als u hoort van United Chemicals of van de een of andere fruitmaatschappij e.d., dan moet u niet denken dat de directeur ervan een figuur op de achtergrond is. Die figuren zijn in feite de manipulators die meestal alleen met uit nominale waarde bestaand kapitaal een zodanige invloed hebben op de wereldmarkt en daardoor op het politieke gebeuren, dat ze de mensen naar hun hand zetten. Niet alleen met wapengeweld, maar door wat je kunt noemen indoctrinatie; door het scheppen van een zeker geloof.

Het aantal van dergelijke groepen op aarde is niet zo groot. Maar op het ogenblik, dat deze mensen anderen niet meer kunnen verblinden door hun schijnbare rechtvaardigheid, de belangrijkheid van hun producten, de werkgelegenheid die ze scheppen en al die dingen meer en je begrijpt hoe ze daarachter internationaal schuiven en manipuleren, kun je hun propagandawaarde verminderen. Al deze groepen berusten in hun macht op het vermogen om ongemerkt de publieke opinie zodanig te beïnvloeden dat het volk uit zichzelf, zonder te beseffen wat er wordt gesuggereerd, grijpt naar die machtsmiddelen en die leiders volgt die de representanten zijn van hetgeen een dergelijke groepering wenst.

Sprookjes over wat er gebeurd is tussen Engeland, Duitsland en Amerika in de wereldoorlog zijn er voldoende. Maar het is wel eigenaardig dat daar, waar internationale belangengemeenschappen een rol hebben gespeeld er plotseling opbouw mogelijkheden waren in Duitsland die, gezien alle condities van overgave, alle condities die openbaar aan dit land waren gesteld, ondenkbaar waren. Realiseert u zich dat b.v. de Kruppwerke voor 85 % was vernietigd en één jaar na de beëindiging van de oorlog weer 55 % van de productiecapaciteit weer had herwonnen en tot 90 % was opgeklimmen in minder dan 4 jaar. En dat in een land waar geen middelen zijn en met kapitalen die officieel in beslag genomen zouden zijn. Met leiders, die eigenlijk als oorlogsmisdadigers worden beschouwd en met moeite worden vrijgekocht. Hoe kan dat? Realiseer u dit:

Zakelijke belangen kennen geen vijanden. Ze staan soms aan beide kanten van een oorlog waarin u idealistisch uw leven opoffert. Zij manipuleren u in uw denken en uw geloven. En als er dan een kruis op de kerk staat in plaats van een Colafles, dan is dat alleen omdat u in dat kruis al een lange tijd gelooft, maar de betekenis ervan wordt die van een Colafles.

Realiseer u dat er verborgen machten zijn die u manipuleren. Realiseer u dat zelfs in uw eigen land, hoe vreemd het ook moge klinken, er een aantal families is dat zelf niet aan politiek doet en toch bepaalt wat de politieke mogelijkheden en constellaties in uw land zullen zijn, omdat u achter uw leiders aan loopt.

En denkt u dan nog een keer aan die zelfmoord in Guyana. De zelfmoord van mensen die daaraan niet meer konden ontkomen. Sommigen wilden niet en werden dan gedood door anderen, die bleven geloven aan de bevrijding, aan het koninkrijk dat nabij zou zijn. U kunt ook zo reageren. Vele mensen zullen zo reageren. Maar alleen zij, die zich kunnen losmaken van deze schijnbaar bindende suggestie, zullen in het kader van onveranderlijke condities en beïnvloedingen een zekere vrijheid van leven, van denken en van manipuleren tot stand kunnen brengen.

Ik beseff, dat het behandelen van een onderwerp als deze in een cursus als invaller de nodige moeilijkheden met zich brengt. Mogelijk wijkt mijn wijze van betogen af van wat u gewend bent. Desalniettemin meen ik dat ik u in duidelijke, niet mis te verstane termen het een en ander heb gezegd over

de achtergronden van alles wat er op deze wereld gebeurt. Ik hoop, dat u heeft begrepen dat het hoofdthema achter al deze verklaringen is: het vinden van een innerlijke vrijheid om te putten uit je vermogens en gebruik maken van je gevoeligheden, opdat je niet de slaaf wordt van anderen, maar in vrijheid en volgens waarheid kunt reageren in de omstandigheden waarin je moet leven.

x De onrust die u heeft aangeduid in uw betoog moet dus eigenlijk een beetje worden bevorderd om het invloedsgebied van de leiders terug te dringen.

- Degenen die dat tot stand willen brengen, kunnen dat alleen doen door andere leiders of andere systemen (dat komt op hetzelfde neer) te volgen. Het is duidelijk, dat dit even verwerpelijk is. Maar je zelfstandig maken betekent wel, dat je daardoor grotere effecten kunt bereiken alleen door je nuchterheid, door je niet-betrokken-zijn in zekere zin en gelijktijdig door te handelen volgens werkelijk erkennen. Denkt u maar aan het sprookje van de Kleren van de Keizer. Iedereen riep: O, hoe mooi! Totdat er één kind riep: De Keizer loopt in z'n naakje!

Als je kijkt naar al datgene wat moderne staatslieden zich permitteren, dan heb je toch hoop dat er eens iemand zal zijn, die die ene opmerking zal maken, wanneer ze met hun belangen statig voorbij trekken: Ze zeggen wel dat ze de edelste idealen in zich dragen, maar in feite lopen ze in hun naaktje.

Dat is het enige dat de bedoeling is. Dus geen actie tegen, maar gewoon een besef ervan en op kritieke momenten het duidelijk maken van dit besef, opdat anderen ineens begrijpen wat er aan de hand is. Als u een voorbeeld wilt hebben:

U gaat naar de een of andere vergadering. Er is een schitterend betoog van anderhalf uur. U applaudiseert luid mee. Daarna staat u op, u pakt de microfoon die aanwezig is om eventuele vragen te stellen en u zegt: "Ik heb u anderhalf uur vol bewondering aangehoord, maar wat heeft u nu eigenlijk gezegd?" Dan moeten ze precisiëren. En als ze moeten precisiëren, dan wordt ook duidelijker waar de samenhang faalt.

-:-

DE ONTWIKKELING VAN HET DENKEN.

Als we het denken van de mens zien in de allereerste stadia van het mens-zijn, dan komen we tot de conclusie dat er hoofdzakelijk een nutsdenken is; d.w.z. de redelijke processen blijven bepaald tot datgene wat direct met de instandhouding van het eigen leven en van de soort te maken heeft. Al het andere wordt aangevuld met driftleven en met wat u tegenwoordig intuïtie noemt. Daarna wordt de gemeenschap ingewikkelder. Dit betekent, dat het denken dus meer factoren moet bevatten, maar gelijktijdig dat over bepaalde problemen ook meer bewust moet worden nagedacht.

Dit bewust nadenken resulteert in een overbrengen van het denkproces in de richting van het onverklaarbare. Nadenken over b.v. de krachten van de natuur is aanleiding tot het ontstaan van godsbeelden. De verbondenheid, die men gevoelt met voorgangers, is aanleiding tot voorouderverering.

Als je dan nog een stap verder gaat, dan blijkt dat het denken steeds meer speculatief wordt. Dat wil zeggen; aan de ene kant ben je door het denken in staat om bepaalde dingen eenvoudig te stellen en van die stelling uit te gaan. Dit is de aanleiding tot de eerste schriftvormen, de eerste vormen van astrologie, de eerste vormen van werken over zeevaartkunde en al wat daarbij hoort. Gelijktijdig ben je in staat theorieën op te bouwen die niet meer met de werkelijkheid behoeven samen te hangen, mits ze maar voor iets wat in de werkelijkheid bestaat een verklaring geven. Tegenwoordig noemt men dat mystiek, maar eigenlijk is het de eerste vorm van filosofie.

Naarmate de menselijke samenleving ingewikkelder wordt, komen er mensen die steeds meer denkbeelden met elkaar moeten kunnen combineren; die dus over een grotere kennis moeten beschikken. Het is niet meer voldoende om alleen de ervaringen van vorige geslachten middels overlevering te vernemen. Het is noodzakelijk om kennis te nemen van het denken, van het leven en ook van de feiten die anderen hebben geconstateerd. Het resultaat is dat we te maken krijgen met een denken waarbij elk gegeven dat van buitenaf komt zonder enige kritiek als juist wordt aanvaard. Dit is noodzakelijk, want het is niet te controleren. En door oncontroleerbare feiten als zekerheid aan te nemen (ik denk in dit geval aan de vele wonderlijke verhalen die zeevaarders meebrachten) brengt de mens ertoe om zijn wereld in een meer geordend geheel te zien.

Het proces van de werkelijke ordening der wereld middels het denken begint ongeveer 6000 jaar v. Chr. Daarna wordt het denken steeds meer aangevuld met ervaring en langzamerhand met onderzoek. Er is sprake van een bewust uitbreiden van kennis in een tevoren door denken bepaalde richting. Specialismen ontstaan meer en meer. Het zijn niet alleen meer kundigheden of vaardigheden, maar het zijn wel degelijk ook theoretische benaderingen van feiten die overigens dan wel weer moeten worden omgezet in praktisch hanteerbare.

Er is een periode - ongeveer 500 v. Chr. tot ongeveer 300 n. Chr. - waarin zelfs de theorie als zodanig onafhankelijk begint te bestaan. Het denken is dus een wereld geworden waarin je creatief een wereldbeeld schept en dit eenvoudig presenteert als een waarheid/alle feiten ondergeschikt moeten worden gemaakt. Indirect heeft dat invloed gehad op de benadering van de wereld vanuit het geloof. Het christendom en later ook de islam zullen deze voor hen voornamelijk Griekse invloed bijzonder sterk hanteren. Daardoor komen ze tot dogmata die op geen enkel feit gebaseerd zijn./ waaraan

Als we verder gaan, zien we dat het denken langzamerhand een experimenteel denken wordt. Dit loopt van ongeveer 500 tot ongeveer 1700. In deze periode denkt de mens zelf. Wetenschap is geen kwestie van teamwork. Het is eigenlijk een soort esoterische bezigheid. Vandaar ook dat alchemisten en dergelijken de werkelijke wetenschappers van die periode zijn. Er blijven nog lange tijd sporen daarvan over.

Als u denkt aan Pasteur, dan denkt u aan een man die een grote wetenschappelijke ontdekking heeft gedaan. In feite was hij echter een eenling, die een eigen theorie verkondigde en op grond daarvan de bewijzen ging zoeken en de mogelijkheden ging onderzoeken waaruit ten slotte o.m. zijn proces van ontsmetten, pasteuriseren e.d. zijn voortgekomen. Zijn eerste proces is begonnen met de erkenning dat miltvuur kon worden overgebracht door een besmetting opgelopen in een weiland.

Als we dit allemaal heel kort samenvatten, dan zeggen we: Het denken van de mens gaat dus steeds meer naar een innerlijk erkennen toe, dat kan worden uitgedrukt in een nieuwe benadering en hantering van feitelijkheden.

Er komt een ogenblik, dat daardoor de kennis van de mens die hij zonder meer ter beschikking kan krijgen zo groot is geworden, dat hij niet meer op verschillende gebieden tegelijk kan opereren. Vergelijkenderwijs: Paracelsus was een goed chirurgijn. Dat wil zeggen: hij opereerde, hij was een magisch genezer, hij was alchemist, hij was deskundige op het gebied van metalen en botanica. Tegenwoordig is het niet meer mogelijk dat iemand al deze wetenschappen in die mate beheerst. Het resultaat is specialisatie.

Specialisatie betekent: het verkrijgen van zeer veel kennis en daardoor ook een denken in de richting van weer nieuwe feiten vanuit deze basiskennis waarbij echter het afgeronde geheel, dat vroeger een grote rol speelde, wegvalt.

Het menselijk denken verbrokkelt. Er komt een vorm van denken in zwang waarbij men uitgaat van enkele feiten en op grond daarvan de gehele wereld beoordeelt. Dit is de huidige situatie. De volgende stap zou uit de aard der zaak zijn dat men wederom probeert om vele feiten in een samenhang te zien. Het selecteren van feiten in overeenstemming met de eigen theorie, zoals dit nu gebeurt, gaat dus plaatsmaken voor het zoeken naar een synthese tussen de schijnbaar tegengestelde feiten en theorieën waarvan men kennis kan nemen.

Het synthetisch denken brengt de mens ook weer dichterbij de "ik"-erkenning. Wij krijgen dus een vermenging van wetenschap, denken, esoterie en mystiek beleven. Wanneer dit punt is bereikt, zal de mens de wereld als nieuw zien. Hij zal daardoor in die wereld ook een totaal andere en geheel nieuwe beheersingsmethode vinden en vandaaruit ongetwijfeld kunnen komen tot vormen van harmonie, maar ook beheersing van de nu nog paranormaal genoemde krachten van de mens, die vanuit een huidige standpunt ondenkbaar is, maar die het gelijktijdig mogelijk zal maken zowel de mens als zijn wereld aan te passen, maar ook de wereld volledig harmonisch aan te passen aan de mens, zodat hij daarin als een bewust en werkend deel van het geheel kan bestaan.

Het denken van de mens en de ontwikkeling daarvan toont dus aan, dat in vele gevallen verandering van denken noodzakelijk is wil een volgende fase van mens-zijn bereikbaar worden. Dit geldt ook voor de huidige tijd.

-:-

x In de huidige wetenschap is er een synthetiseren van denken. Maar de kloof tussen de wetenschap en al het andere (het paranormale, het esoterische) is dermate groot dat ik mij niet kan voorstellen dat die kloof binnen korte tijd zal worden overbrugd.

- Ik heb niet gezegd in korte tijd. De kloof tussen wetenschap en werke-

lijkheid is op het moment, dat de wetenschap zich baseert op haar verklaringen die zij kan aantonen met bewijzen, ook als dezelfde feiten in een andere bewijsvoering bruikbaar zouden zijn. Verder weten wij dat de wetenschap, althans tot nu toe, niet bereid is om waar vele verklaringen mogelijk zijn de eenvoudigste verklaring allereerst te aanvaarden en te onderzoeken. Ze gaat eerst uit van datgene wat strookt met de reeds bestaande stellingen, theorieën en proeven. Daar komt de hiaat uit voort. Als men echter begint met het verschijnsel te accepteren en dan - uitgaande van de verschijnselen - de feiten benadert, dan komt men tot een heel ander resultaat. Het betekent echter wel, dat men daarmee de eenzijdige dogmatische benadering, die in elke wetenschappelijke discipline ondanks alles nog aanwezig is, terzijde stelt en daarmee dus ook eigen gevoel van meerwaardigheid prijsgeeft.

In de wetenschap bestaat ondanks alles een zeker gevoel van uitverkoren zijn. Misschien te vertalen als een mentale meerwaardigheid waardoor men geneigd is de exclusiviteit van de eigen discipline boven alles te verdedigen. Het is deze menselijke factor die een dichten van de kloof tussen b.v. het paranormale en de wetenschap voorlopig althans belet.

x Kunt u voor degenen die zich daarvoor willen inzetten enige mogelijkheden aangeven om die kloof toch te overbruggen?

- U kunt die kloof nooit bij anderen overbruggen, alleen vanuit uzelf.

Als ik u enige raadgevingen te dien aanzien mag geven, dan zijn ze als volgt:

1. Waar vele verklaringen mogelijk zijn moeten wij van de eenvoudigste uitgaan, zelfs als deze niet logisch schijnt. Eerst als wij de onjuistheid daarvan hebben bewezen, gaan we over tot een volgende reeks proeven en de op één na eenvoudigste verklaring.
2. Een theorie kan nooit in de plaats van feiten treden. Dat wil zeggen, dat een theorie pas dan betekenis of waarde heeft, indien zij experimenteel en bij herhaling bewijsbaar is. Deze bewijsbaarheid dient dan dermate exclusief te zijn dat daardoor alleen deze ene theorie wordt onderstreept. Zijn er meer verklaringen van de feiten mogelijk, dan mag dit niet worden gehanteerd als een bewijs voor de juistheid van een bepaalde theorie. Men kan daarmee alleen de waarschijnlijkheid ervan onderstrepen.
3. Een mens, die een beroep doet op zijn onbewuste en geestelijke krachten wijkt daarmee zeker af van datgene wat wetenschappelijk wordt aanvaard. Door dit te doen kan men echter juister functioneren, daar men door het geheel van de wetenschappelijke gegevens plus de feiten waarover men beschikt al die factoren pleegt te elimineren op grond van intuïtie (dus gevoelsmatig) welke in dit geval niet ter zake doende is. Ik wil erop wijzen dat er heel veel goede chirurgen en bekende doktoren zijn die in hun diagnostiek en ook in hun operatieve handelingen dermate grote resultaten behalen dat het geniaal lijkt waarbij men echter vergeet dat deze mensen spontaan uit b.v. 15 mogelijke verklaringen de enige juiste nemen. Deze spontaniteit is niet wetenschappelijk verantwoord, noch als zodanig te verklaren. Probeer daarom uw eigen intuïtie bij elke benadering in te schakelen.
4. Probeer nooit iemand te overtuigen van de juistheid van uw benadering, maar confronteer hem met feiten die voor hemzelf met zijn bestaande theorie niet te verklaren zijn en wel op een zodanige manier, dat hij ze ook niet gemakkelijk terzijde kan schuiven. Hierdoor helpt u de mensen te confronteren met de kloof die er bestaat tussen feit en wetenschap. En hierdoor zult u hen ook helpen om langzaam maar zeker hun eigen wetenschappelijke benadering te veranderen.